

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کتابخانه مرکزی دانشگاه امام صادق (ع)

شماره ثبت
نسخه

دانشگاه امام صادق (علیه السلام)

دانشکده معارف اسلامی و حقوق

وزارت اطلاعات
جمهوری اسلامی ایران

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد حقوق (گرایش حقوق خصوصی)

۱۳۸۱ / ۳ / ۳۰

نظام حقوقی علائم تجاری و صنعتی در ایران و معاهدات بین المللی

محمد رضا جعفری

استاد راهنما:

دکتر امیرحسین فخاری

زمستان ۱۳۷۹

۶۱۳۳۰

دانشگاه امام صادق (علیه السلام)

دانشکده معارف اسلامی و حقوق

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد حقوق (گرایش حقوق خصوصی)

نظام حقوقی علائم تجارتي و صنعتی در ایران و معاهدات بین المللی

محمد رضا جعفری

استاد راهنما:

دکتر امیرحسین فخاری

استاد مشاور:

دکتر غلام نبی فیضی چکاب

زمستان ۱۳۷۹

کلیه حقوق اعم از چاپ و تکثیر، نسخه برداری،
ترجمه، اقتباس و... از این پایان نامه کارشناسی ارشد
برای دانشگاه امام صادق علیه السلام محفوظ است. نقل
مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است.

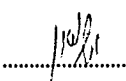
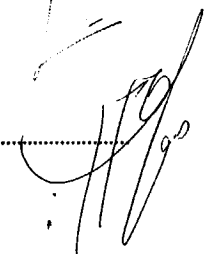
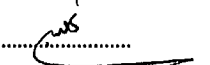
تأییدیه اعضای هیأت داوران حاضر در جلسه دفاع از رساله دوره کارشناسی ارشد

اعضای هیأت داوران نسخه نهایی رساله آقای محمد رضا جعفری

پاسخ دادند.

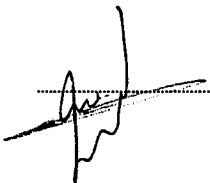
« زنگنه حقوقي حلاله ام بخاري در صورتی در برابر ( ) و معاهدات بين المللی . »

را از نظر شکل و محتوی بررسی نموده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد پیشنهاد می کنند .

محل امضاء	رتبه علمی	نام و نام خانوادگی	اعضای هیأت داوران
	استاد	دکتر امیر حسین فخاری	(۱) استاد راهنما :
		دکتر غلام نبی فیضی چکاب	(۲) استاد مشاور :
	دستار	دکتر نجاد علی الماسی	(۳) استاد داور :

(۴) نماینده شورای

تحصیلات تکمیلی دانشکده : علی عباس حیاتی

چکیده

با مطالعه حقوق کشورهای مختلف می‌توان سه نوع مهم مالکیت را در آنها مشاهده کرد:

۱- مالکیت اموال منقول ۲- مالکیت اموال غیرمنقول ۳- مالکیت معنوی یا فکری.

مالکیت معنوی یا فکری بر دو نوع است؛ اول: مالکیت ادبی - هنری (کپی رایت) که در این بخش هنرهای هفتگانه و حمایت از پدیدآورندگان آنها بررسی می‌شود. دوم: مالکیت تجارتي - صنعتی که در این بخش اختراعات، اکتشافات، ترسیمات و مدل‌های صنعتی، نشانه‌های مبدأ، علائم تجارتي و صنعتی، اسم تجارتي، حق مایه تجارتي و حتی سرقتی موضوع بحث هستند. این بخش در حقوق ایران سابقه بیشتری دارد ضمن آن که با گسترش صنعت و تجارت از قرن نوزدهم به بعد اجزاء جدید دیگری مانند «روپالنتی» یا حق امتیاز و «نوهاو» یا رموز کار در حقوق برخی کشورها مطرح و پذیرفته شده‌اند.

اهمیت علائم تجارتي و صنعتی در جایی آشکار می‌شود که شخصی حقیقی یا حقوقی با سعی و تلاش شبانه‌روزی خود توانسته است محصولی مرغوب را با علامتی خاص به جامعه عرضه کند و بشناساند. لیکن اگر نتواند با استفاده از طرق قانونی، حقوق مکتسبه خود را محفوظ نگهدارد یا مانع تقلید و تقلب و تخلف سواستفاده‌کنندگان از آن علامت شود چه بسا تمام زحماتش به هدر رفته و حتی ورشکسته گردد.

در این پایان‌نامه نظام حقوقی علائم تجارتي و صنعتی که یکی از مهم‌ترین اجزاء مالکیت تجارتي - صنعتی هستند در ایران و کشورهای دیگر و معاهدات بین‌المللی از جهات گوناگون مورد بررسی قرار می‌گیرند که پس از یک پیش‌گفتار و دیباچه مشتمل بر سه فصل به شرح ذیل می‌باشد:

در فصل اول (کلیات)، علائم تجارتي و صنعتی از نظر پیشینه، لغت و اصطلاح، اجزاء، ماهیت (حقوقی و فقهی)، قلمرو و حیطه طرح، تعریف در ایران و دیگر کشورها و معاهدات بین‌المللی، خصوصیات، انواع، اهداف، وظایف، وضع قوانین در ایران و دیگر کشورها و معاهدات بین‌المللی و سرانجام دیدگاه‌های فقهی و نظرات موافقان و مخالفان مورد بحث و بررسی قرار گرفته‌اند.

در فصل دوم (حقوق ایران)، علائم تجارتي و صنعتی از جهت سابقه تاریخی، علائم ممنوع، استعمال و ثبت علائم، انتقال علائم، تغییرات و تجدید ثبت علائم، اعتراض به ثبت علائم، هزینه ثبت، طبقه‌بندی محصولات دارای علائم، طرح دعاوی مربوطه، رسیدگی در دادگاه و مقررات کیفری مورد مذاقه و تحلیل قرار گرفته‌اند.

در فصل سوم (معاهدات بین‌المللی به ویژه کنوانسیون پاریس) از سیر تاریخی و چگونگی تصویب کنوانسیون پاریس و انواع قواعد تاسیس شده در آن کنوانسیون سخن به میان آمده است. سپس به بررسی مواد مربوط به علائم تجارتي و صنعتی در کنوانسیون پاریس پرداخته شده است و تا حد امکان با حقوق و قوانین ایران تطبیق داده شده است تا مقنن بتواند در موارد ضعف یا نقص قانون ایران از معاهده پاریس برای رفع آن نقیصه استفاده نماید.

کلیدواژه‌ها: مالکیت فکری یا معنوی - مالکیت صنعتی یا تجارتي - علامت تجارتي و صنعتی - اسم تجارتي - مالکیت ادبی یا هنری (کپی رایت) یا حقوق مولفین و مصنفین و هنرمندان.

ملخص رسالة الماجستير حول النظام الحقوقي العلامات التجارية و الصناعية فى ايران و المعاهدات الدولية

يمكن تقسيم الملكية فى الدول المختلفة الى ثلاثة انواع و هى:

١. ملكية الاموال المنقولة ٢. ملكية الاموال غير المنقولة ٣. الملكية المعنوية او الفكرية

تنقسم الملكية المعنوية او الفكرية الى نوعين: (١) الملكية الادبية - الفنية «كبي رايت» التى تبحث موضوع الفنون السبعة و مؤلفيها (٢) الملكية التجارية - الصناعية التى تبحث موضوع الاختراعات و الاكتشافات و الابداعات و التصاميم الصناعية و قيد الماركات و الاسماء و العلامات التجارية و الصناعية و حقوق الكسب و التجارة و غيرها و التى تتمتع بخلفية تاريخية طويلة فى ايران نظر التطور الحركة الصناعية و التجارية بعد حلول القرن التاسع عشر فصاعداً حيث اتخذت اشكالاً و اجزاء اخرى فى بعض البلدان كحق «روياتى» او حق الامتياز و حق «نوهاو».

و تلعب العلامات التجارية و الصناعية دوراً هاماً خاصة بعد ان يبذل صاحبه جهود كبيرة على مدار الساعة لكى يعرض منتجات بجودة عالية فى الاسواق و يضعها تحت متناول المستهلكين فى اطار علامة تجارية خاصة، و ان جميع جهود و طموحاته ستذهب سدى او بالاحرى بانه سيواجه الافلاس و الفشل المالى اذا ما لم يتمكن من حفظ منتجاته بنفس المستوى المطلوب و بجودة فائقة من جراء اعمال الغش و التلاعب الذى يمارسها بعض الانتهازيين. و تستعرض هذه الرسالة فى النهاية النظام الحقوقي لقيد العلامات التجارية و الصناعية فى ايران و سائر بلدان العالم و كذلك المعاهدات الدولية المبرمة بهذا الصدد، و تشمل هذه الرسالة على ثلاثة فصول و على النحو التالى:

الفصل الاول (كليات): يبحث هذا الفصل العلامات التجارية و الصناعية من منطلق الخلفيات اللغوية و اجزائها و ماهيتها (الحقوقية و الفقهية) و حدودها و تعريفها فى ايران و سائر بلدان العالم و كذلك المعاهدات الدولية مميزاتها و انواعها و اهدافها و وظائفها و طريقة سن القوانين فى ايران و سائر بلدان العالم كما يستعرض هذا الفصل و جهات نظر الموافقين و المخالفين لهذه النظمة و القوانين.

الفصل الثانى (حقوق ايران): يبحث هذا الفصل العلامات التجارية و الصناعية من منطلق السابقة التاريخية و العلامات المحظورة و استعمال الماركات التجارية و طريقة نقلها و تغييرها او اجراء تعديلات فيها و قيدها و تسديد رسومها و تبويبها او الاعتراض على العلامات لدى الجهات المعنية و رفع دعاوى الى المحاكم على اختلاف انواعها و درجاتها.

الفصل الثالث (المعاهدات الدولية خاصة معاهدة باريس): يبحث هذا الفصل المعاهدات الدولية المتفق عليها فى هذا السضمامر بالاخص معاهدة باريس و مراحلها التاريخية منذ البداية و حتى اعداد نصوصها و المصادقة عليها، ثم يقارن هذا الفصل نصوص معاهدة باريس مع الاحكام و القوانين السارية فى ايران فى هذا المجال لكى يتمكن الباحث كشف نقاط الضعف فى القوانين السارية فى ايران عن طريق مقارنة هذه القوانين مع معاهدة باريس.

مفتاح الاصطلاحات: الملكية الفكرية او المعنوية - الملكية الصناعية و التجارية - العلامات التجارية و الصناعية - الاسم التجارى - الملكية الادبية او الفنية (كبي رايت)

بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين أنه خير ناصر و معين

الحمد لله رب العالمين و الصلاة و السلام على الانبياء و المرسلين سيما خاتمهم و
أشرفهم الذي سمي في السموات بأحمد و في الارضين بأبي القاسم محمد (صلى الله
عليه و آله و سلم) و الصلاة و السلام على علي اميرالمومنين و الصديقة الكبرى فاطمة
الزهراء و الحسن و الحسين سبطي النبي و امامي الهدى و علي بن الحسين و
محمد بن علي و جعفر بن محمد و موسى بن جعفر و علي بن موسى و محمد بن علي و
علي بن محمد و الحسن بن علي و الحجة القائم المنتظر المهدي عليهم صلوات الله
اجمعين و اللعن الدائم الأبدى على اعدائهم اجمعين من الان الى قيام يوم الدين.

- تقديم به سيد و سالار شهيدان دشت كربلا سيدالشهداء عليه السلام.

- تقديم به محضر پر نور امام هميشه حاضر حضرت ولي عصر حجة آبن الحسن مهدي
عليه السلام و نايبان بر حق ايشان حضرت امام خميني (رحمة الله عليه) و حضرت آيت الله
العظمى خامنه‌اي (دامت بركانه العالیه)

- تقديم به تمامی شهدای اسلام از صدر اسلام تا شهدای كربلا و شهدای كربلاهای ايران که
حق حیات بر همه دارند.

- تقديم به تمامی اساتید ادب نفس و ادب درس از حوزه و دانشگاه که حق پدری بر ما دارند.

- تقديم به پدر و مادرم که هر چه داشتند خالصانه نثارم کردند.

- تقديم به همسر که با قدمهای سراسر خير و برکتشان دلسوزانه در سراسر مراحل زندگيم
مومنانه ياوری و همراهی ام کرده‌اند.

سرسبزترین بهار تقدیم تو باد

آواز خوش هزار تقدیم تو باد

گویند که لحظه‌ای است رویدن عشق

آن لحظه هزار بار تقدیم تو باد

فهرست مطالب

پیش‌گفتار.....	۱
دیاچه.....	۴
فصل اول - کلیات	
مبحث اول - معنی و مفهوم مالکیت صنعتی.....	۷
گفتار اول - انواع مالکیت.....	۷
گفتار دوم - تعاریفی از مالکیت صنعتی.....	۹
گفتار سوم - اهمیت مالکیت صنعتی.....	۱۰
مبحث دوم - انواع حقوق مالکیت صنعتی.....	۱۱
گفتار اول - اجزاء مالکیت صنعتی.....	۱۱
الف - علامت تجارتي و صنعتی.....	۱۱
ب - گواهی اختراع.....	۱۲
پ - ترسیمات و مدل‌های صنعتی.....	۱۳
ت - نام تجارتي.....	۱۳
ث - نشانه‌های مبدأ.....	۱۴
ج - مایه تجارتي.....	۱۵
چ - رویالتي.....	۱۵
ح - نوهاو.....	۱۶
گفتار دوم - نظریه‌های مختلف درباره ماهیت مالکیت صنعتی.....	۱۹
الف - نظریه حقوق معنوی.....	۲۰
ب - نظریه حقوق شخصی.....	۲۲
پ - نظریه حقوق اخلاقی.....	۲۳
ت - نظریه حقوق کار.....	۲۳
ث - نظریه حقوق طبیعی.....	۲۴
ج - نظریه یگانگی حقوق مادی و معنوی.....	۲۴
چ - نظریه دوگانگی حقوق مادی و معنوی.....	۲۵
ح - نظریه مالکیت عینی.....	۲۵
خ - نظریه حقوق فکری.....	۲۶
گفتار سوم - جایگاه حقوق مالکیت صنعتی در نظام حقوقی.....	۲۸
مبحث سوم - علامت تجارتي و صنعتی.....	۳۰
گفتار اول - بررسی لغوی و اصطلاحی «علامت تجارتي و صنعتی».....	۳۰
گفتار دوم - بررسی و تعریف «علامت تجارتي و صنعتی».....	۳۱
الف - فرانسه.....	۳۱

سازمان اطلاعات شهرداری تهران
مستند سازی

- ب - آلمان ۳۱
- پ - بلژیک ۳۱
- ت - آمریکا ۳۲
- ث - انگلیس ۳۲
- ج - ایران ۳۳
- چ - سمینار ملی WIPO ۳۵
- گفتار سوم - وظایف علامت تجارتي و صنعتی ۳۶
- گفتار چهارم - اهداف علامت تجارتي و صنعتی ۳۷
- گفتار پنجم - انواع علامت های تجارتي و صنعتی ۳۷
- گفتار ششم - خصوصیات علامت تجارتي و صنعتی ۳۸
- گفتار هفتم - پیشینه استفاده از علامت تجارتي و صنعتی ۳۹
- مبحث چهارم - وضع مقررات داخلی و معاهدات بین المللی برای علائم تجارتي و صنعتی ۴۱
- گفتار اول - کنوانسیون پاریس برای حمایت از مالکیت صنعتی ۴۲
- گفتار دوم - کنوانسیون تأسیس سازمان جهانی مالکیت فکری (وایپو) ۴۲
- الف - تاریخچه وایپو ۴۲
- ب - نکات اصلی کنوانسیون سال ۱۹۶۷ استکهلم ۴۳
- پ - وظایف وایپو در کنوانسیون ۴۵
- ت - اهداف وایپو در کنوانسیون ۴۵
- ث - طبقه بندی کمک ها ۴۶
- گفتار سوم - موافقت نامه مادرید راجع به ثبت بین المللی علائم تجارتي ۴۸
- گفتار چهارم - عهدنامه واشنگتن ۴۸
- گفتار پنجم - موافقت نامه لیسبون ۴۹
- گفتار ششم - موافقت نامه وین ۴۹
- مبحث پنجم - اندیشه ها و دیدگاه های فقهی پیرامون حقوق مالکیت های فکری و معنوی و مشروعیت آنها ۵۰
- گفتار اول - دیدگاه های فقهی درباره ماهیت حقوق مالکیت های فکری ۵۰
- الف - انتفاع از حقوق مالکیت های فکری و قاعده تسلیط ۵۰
- ب - نظریه برابری ارزش و کار ۵۱
- پ - علم حصولی در انسان ۵۱
- ت - نظریه هایی در فقه عامه ۵۲
- گفتار دوم - آرای موافقان حقوق مالکیت های فکری و معنوی ۵۲
- الف - آیت الله محمد امامی کاشانی ۵۲
- ب - آیت الله جعفر سبحانی ۵۳

- پ - آیت الله محمدفاضل انگرانی ۵۳
- ت - آیت الله منتظری ۵۳
- ث - آیت الله سید محمد موسوی بجنوردی ۵۳
- ج - آیت الله ناصر مکارم شیرازی ۵۴
- چ - آیت الله سید محمد حسن مرعشی شوشتری ۵۵
- ح - آیت الله سید علی حسینی خامنه ای (دامت برکاته) ۵۵
- گفتار سوم - آرای مخالفان حقوق مالکیت های فکری و معنوی ۵۶
- الف - آیت الله لطف الله صافی گلپایگانی ۵۶
- ب - حضرت امام خمینی (رحمة الله علیه) ۵۷

فصل دوم - علامت تجارتنی و صنعتی در حقوق ایران

- مبحث اول - پیشینه تاریخی و قانونگذاری درباره علامت تجارتنی و صنعتی ۶۰
- مبحث دوم - تعریف علامت تجارتنی و صنعتی ۶۱
- مبحث سوم - علامت های تجارتنی و صنعتی ممنوع ۶۲
- مبحث چهارم - حق استعمال و ثبت علامت تجارتنی و صنعتی ۶۳
- مبحث پنجم - ثبت علامت تجارتنی و صنعتی ۶۶
- الف - تقاضای ثبت ۶۶
- ب - شکایت از رد تقاضای ثبت ۷۳
- پ - چند نکته در خصوص ثبت علامت تجارتنی و صنعتی ۷۹
- مبحث ششم - نقل و انتقال علامت تجارتنی و صنعتی ۷۹
- گفتار اول - انتقال ارادی ۷۹
- گفتار دوم - انتقال قهری ۸۰
- مبحث هفتم - تغییرات علامت تجارتنی و صنعتی ۸۱
- مبحث هشتم - تجدید ثبت علامت تجارتنی و صنعتی ۸۲
- مبحث نهم - اعتراض بر ثبت علامت تجارتنی و صنعتی ۸۷
- مبحث دهم - نحوه اعتراض بر ثبت علامت تجارتنی و صنعتی ۸۹
- گفتار اول - اعتراض به ثبت قبل از ثبت علامت یا اعتراض به تقاضای ثبت ۸۹
- گفتار دوم - اعتراض به علامت ثبت شده ۹۱
- مبحث یازدهم - هزینه ثبت علامت تجارتنی و صنعتی ۹۲
- مبحث دوازدهم - جدول طبقه بندی محصولات ۹۴
- گفتار اول - صنایع و محصولات شیمیایی ۹۴
- گفتار دوم - فلزات معدنی و مصنوعات فلزی ۹۵
- گفتار سوم - دستگاه و لوازم و آلات فنی و علمی و صنعتی ۹۶

- گفتار چهارم - مصنوعات و اشیای ساخته شده از مواد مختلف ... ۹۶
- گفتار پنجم - مصنوعات نساجی ۹۷
- گفتار ششم - اسباب بازی و لوازم ورزش ۹۸
- گفتار هفتم - مواد غذایی و محصولات کشاورزی ۹۸
- مبحث سیزدهم - نحوه رسیدگی به دعاوی مربوط به علامت تجارتي و صنعتی ۹۸
- گفتار اول - مقررات کیفری ۱۰۲
- گفتار دوم - طرح دعاوی ۱۰۳

فصل سوم - نقد و بررسی کنوانسیون پاریس برای حمایت از مالکیت صنعتی

- مبحث اول - سیر تصویب کنوانسیون ۱۰۷
- مبحث دوم - اصول تأسیس شده در قرارداد پاریس ۱۱۲
- مبحث سوم - نقد و بررسی مواد مربوط به علائم تجارتي و صنعتی در کنوانسیون پاریس ۱۱۶
- گفتار اول - ماده اول (تأسیس اتحادیه، قلمرو مالکیت صنعتی) ۱۱۶
- الف - بند یکم ۱۱۶
- ب - بند دوم ۱۱۶
- پ - بند سوم ۱۲۱
- گفتار دوم - ماده دوم (رفتار متقابل با شهروندان کشورهای عضو اتحادیه) ۱۲۲
- الف - بند یکم ۱۲۲
- ب - بند دوم ۱۲۳
- پ - بند سوم ۱۲۴
- گفتار سوم - ماده سوم (تشابه با شهروندان کشورهای عضو اتحادیه) ۱۲۴
- گفتار چهارم - ماده چهارم (۱) (ورقه های اختراع، مدل اشیاء مفید، طرح و نقش صنعتی، علائم تجارتي، گواهی نامه اختراع) ۱۲۵
- الف - بند یکم قسمت الف ۱۲۵
- ب - بند دوم قسمت الف ۱۲۷
- پ - بند سوم قسمت الف ۱۲۸
- ت - قسمت ب ۱۲۹
- ث - قسمت ج ۱۳۰
- ج - قسمت د ۱۳۳
- گفتار پنجم: بخش اول: ماده پنجم (۱) (علائم تجارتي، عدم استفاده از علائم، اشکال مختلف استفاده از مالکیت به طور مشاع) ۱۳۶

- الف - قسمت ج ۱۳۶
- ب - قسمت د ۱۳۹
- بخش دوم - ماده پنجم (۲) (کلیه حقوق مالکیت صنعتی،
ضرب الاجل قانونی برای پرداخت هزینه‌ها و مالیات
جهت حفظ حقوق ورقه‌های اختراع، تجدید
اعتبار) ۱۳۹
- گفتار ششم: بخش اول: ماده ششم (۱) (علائم تجارتي، شرایط ثبت،
استقلال حمایت از علامت مشابه در کشورهای
مختلف) ۱۴۲
- الف - بند یکم و دوم و سوم ۱۴۲
- بخش دوم: ماده ششم (۲) (علائم تجارتي
مشهور) ۱۴۳
- بخش سوم: ماده ششم (۳) (علائم تجارتي
ممنوع) ۱۴۶
- الف - بند یکم و دوم ۱۴۷
- ب - بند سوم و چهارم ۱۵۱
- پ - بند پنجم و ششم و هفتم ۱۵۳
- ت - بند هشتم و نهم و دهم ۱۵۳
- بخش چهارم: ماده ششم (۴) (انتقال علائم
تجارتي) ۱۵۵
- بخش پنجم: ماده ششم (۵) (شرط حمایت مشابه از
علائم تجارتي ثبت شده) ۱۵۸
- الف - قسمت الف ۱۵۸
- ب - قسمت ب و ج ۱۶۰
- پ - قسمت (د) و (ه) و (و) ۱۶۸
- بخش ششم: ماده ششم (۶) (علائم خدماتی) ۱۷۰
- بخش هفتم: ماده ششم (۷) (ثبت فضولی علائم
تجارتي) ۱۷۰
- گفتار هفتم: بخش اول: ماده هفتم (۱) (نوع محصولات دارای علائم
تجارتي) ۱۷۳
- بخش دوم: ماده هفتم (۲) (علائم تجارتي جمعی) ۱۷۴
- گفتار هشتم: ماده نهم (توقیف کالاها و وارداتی و امثال آن با علامت یا
نام تجارتي غیر قانونی) ۱۷۶

گفتار نهم: ماده دهم (۳) (علائم و نامهای تجارتي بر خلاف واقع، رقابت نامشروع، مراجعات قانونی، حق اقامه دعوی).....	۱۸۰
گفتار دهم: ماده یازدهم (ورقه اختراع، نمونه اشیاء مصرفی، طرح و نقش صنعتی، علائم تجارتي، حمایت موقت در برخی از نمایشگاههای بین المللی).....	۱۸۲
گفتار یازدهم: ماده دوازدهم (خدمات ملی مخصوص برای مالکیت صنعتی).....	۱۸۴
نتیجه و پیشنهاد.....	۱۹۱
کتابنامه.....	۱۹۷

پیش گفتار

به نام خداوند جان و خرد

مالکیت‌های فکری که زاینده اندیشه و هنرانسان است در عصر جدید اهمیت فوق العاده‌ای پیدا کرده است. آثار ادبی و هنری و همچنین اختراعات و اکتشافهای بشری و علائم تجاری و صنعتی که در کشوری پدید می‌آیند، با طرق ارتباطی و رسانه‌های همگانی نوین، در مدتی کوتاه به کشورهای دیگر راه می‌یابند و گاهی جنبه جهانی پیدا می‌کنند.

تکنولوژی جدید و شیوه‌های نوین تبادل اطلاعات، بویژه ابزارهای الکترونیکی امروز، انتقال پدیده‌های علمی و فنی و صنعتی و تجاری و آفریده‌های فرهنگی و سیر و جریان آنها را در سراسر جهان آسان کرده است. به همین دلیل تجاوز به حقوق مادی و معنوی پدید آورندگان این آثار هم فزونی گرفته و حقوق مالکیت‌های فکری حساسیت بیشتری پیدا کرده و توجه قانونگذاران و زمامداران کشورها را بیش از پیش به خود جلب نموده است قوانین جدیدی در کشورهای مختلف برای حمایت از پدید آورندگان آثار فکری به تصویب رسیده و سنی پاره‌ای قراردادهای بین‌المللی در این زمینه منعقد شده است. در قدیم آثار فکری و فرهنگی، نشر و گستره محدود داشته و چه بسا پدید آورندگان توقع بهره‌برداری مادی از آثار خود را نداشتند و از این رو حمایت قانونی از این گونه آثار هم چندان ضروری نمی‌نمود ولی در جهان امروز وضع دگرگون شده است: با گسترش فوق العاده مالکیت‌های فکری و ارزشی که آفریده‌های فرهنگی صنعتی و تجاری از لحاظ فردی و اجتماعی پیدا کرده‌اند و نقشی که این پدیده‌ها در توسعه فرهنگ و تمدن و اقتصاد بشری ایفا می‌کنند، دیگر قانونگذاران نمی‌توانند نسبت به آنها بی تفاوت بمانند، یا از حمایت و نظارتی که در خور جامعه فرهنگی و صنعتی نوین است دریغ ورزند.

مالکیت‌های فکری (یا معنوی) معمولاً در دو بخش مالکیت ادبی-هنری و مالکیت صنعتی-تجاری مورد بحث واقع می‌شوند. در بخش مالکیت ادبی-هنری که در برخی از کشورها کپی رایت (COPYRIGHT) خوانده می‌شود، گونه‌های آثار ادبی و هنری همچون کتاب، مقاله، رساله، نمایشنامه، شعر، ترانه، سرود، آثار سینمایی، نقاشی، پیکره، عکاسی و به طور خلاصه هنرهای هفتگانه و حمایت از پدید آورندگان آنها بررسی می‌شوند. در بخش مالکیت صنعتی و تجاری اختراعات و اکتشافها و علائم صنعتی و تجاری، نام تجاری و حتی سر قفلی موضوع بحث هستند.